

Protokół

6. posiedzenia, 5. sesyi, VII. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 4. kwietnia 1900 roku.

Początek o godzinie 10 minut 30 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Modest Karatnicki, Stanisław Niezabitowski, Andrzej Potocki, Mieczysław Urbański.

Obecných posłów 119.

Ze strony Rządu: c. k. Radca Dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół czwartego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół piątego posiedzenia złożony jest w biurze marszałkowskiem do przejrzania.

Marszałek oznajmia, iż na ostatniem posiedzeniu wpłynęła interpelacya, której nie dał sekretarzom do odczytania z powodu, iż zawiera dosłowną treść jednego ze skonfiskowanych artykułów dziennikarskich. Ponieważ wychodzi z zasady, że Sejm nie może służyć do obejścia ustaw, i ponieważ Izba zawsze aprobowwała takie postępowanie, przeto oświadcza, że i nadal

w takich wypadkach podobnie będzie postępował, chyba by Izba inaczej postanowiła. Następnie oświadcza, że odtąd w myśl §. 79. regulaminu sejmowego takie tylko interpelacye będą zaraz odczytywane, które podpisane przynajmniej przez 15. członków, będą oddane do łaski marszałkowskiej przed otwarciem posiedzenia; zaś interpelacye oddane do łaski marszałkowskiej w czasie posiedzenia, będą odczytane dopiero na następnem posiedzeniu.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 4. kwietnia 1900, które przydzielono następującym komisjom.

Komisji budżetowej Ls.: 698, 701, 708, 709, 710, 712, 714, 716, 718, 719, 720, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 773, 776, 777, 779, 780, 782, 786, 787, 789, 791, 793, 794, 696, 799, 801, 804—810, 813, 814, 817, 819, 824—828, 830, 857, 860—863, 865, 866, 867, 868, 870, 871, 876, 882, 885—888,

Komisji gminnej Ls.: 699, 702, 834, 835—851, 884.

Komisji gospodarstwa krajowego Ls.: 700, 778, 802, 820, 821, 881.

Komisji szkolnej Ls. 703, 713, 717, 772, 774, 775, 790, 792, 795, 797, 800, 803, 811, 812, 815, 822, 823, 864, 874, 875, 877—880, 892—897.

Komisji przemysłowej Ls.: 704, 705, 798, 883.

Komisji petycyjnej Ls. 706, 707, 781, 783, 785, 829, 891,

Komisji dla reformy agrarnej Ls.: 711, 721—760, 831, 832, 833, 858, 859.

Komisji prawniczej Ls.: 715, 818.

Wydziałowi krajowemu Ls.: 784.

Komisji podatkowej Ls.: 788.

Komisji drogowej Ls.: 816, 869.

Komisji administracyjnej Ls.: 852, 853, 854, 855, 872.

Komisji kolejowej Ls.: 873.

Po odczytaniu petycji Ls. 700 Stowarzyszenia politycznego katolicko - narodowego w sprawie krajowego monopolu handlu napojami spirytusowymi przemawia p. Andrzej Potocki, popierając tę petycję, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tej petycji do komisji gospodarstwa krajowego.

Marszałek oznajmia, iż to się już stało, i wzywa sekretarza do odczytania spisu dalszych petycji.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycji wniesionych po dzień 4. kwietnia 1900, które przydzielono komisjom jak wyżej.

Po odczytaniu petycji Ls. 772 Gminy miasta Żywca i innych tego powiatu o założenie szkoły realnej w Żywcu, przemawia p. Szwed popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycji wniesionych po dzień 4. kwietnia 1900, które przydzielono komisjom, jak wyżej.

Po odczytaniu petycji Ls. 776. Towarzystwa Rusłan we Lwowie o zapomogę,

udziela Marszałek głosu p. Wachnianinowi dla poparcia tej petycji.

Marszałek konstatuje, że p. Wachnianin nieobecny w Izbie.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycji wniesionych po dzień 4. kwietnia 1900, które przydzielono odpowiednim komisjom, jak wyżej.

Po odczytaniu petycji Ls. 857 Towarzystwa gimnastycznego „Sokół” w Bochni o subwencję, przemawia p. Bernadzikowski popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycji wniesionych po dzień 4. kwietnia 1900, które przydzielono odpowiednim komisjom, jak wyżej.

Marszałek przed przystąpieniem do porządku dziennego udziela głosu p. Jaworskiemu.

Przemawia p. Jaworski i stawia wniosek nagły, by Marszałek z powodu 90 letniej rocznicy złożył u stóp J. Św. Papieża Leona XIII. wyrazy życzeń i uczuć imieniem całego kraju.

Izba bez rozprawy uchwała nagłość wniosku.

Przemawia p. Barwiński.

Izba uchwała wniosek p. Jaworskiego.

Marszałek konstatuje, że wniosek p. Jaworskiego uchwalony został jednomyślnie i oświadcza, że do uchwały Izby natychmiast się zastosuje.

Członek Wydziału krajowego p. Onyszkiewicz odpowiada na interpelację posła Krempy i towarzyszy w sprawie b. dyrektora szkoły rolniczej w Czernichowie Romana Bastgena.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie sprawozdania dodatkowego Wydziału krajowego w przedmiocie utworzenia dalszej seryi okręgów sanitarnych w r. 1900.

Sprawozdawca p. Dąbski uwolniony od czytania sprawozdania wnosi odesłanie tego przedmiotu do komisji sanitarnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła Rapoporta o poparcie rozwoju żeglugi parowej na Wiśle.

Przemawia p. Rapoport, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi odesłanie tego wniosku do komisji gospodarstwa krajowego.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła Romanowicza o zmianę statutu krajowego i sejmowej ordynacji wyborczej w kierunku utworzenia nowej kuryi powszechnego głosowania i powiększenia liczby posłów z miast i gmin wiejskich.

P. Romanowicz motywuje swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi przekazanie tego wniosku do osobnej komisji dla reformy wyborczej z 18 członków wybrać się mającej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła Zolla w sprawie opłat za telegramy.

P. Zoll motywuje swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi odesłanie tego wniosku do komisji administracyjnej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła Rozwadowskiego w sprawie wydania nowej ustawy lasowej.

P. Rozwadowski motywuje swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi przekazanie tego wniosku komisji gospodarstwa krajowego.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła Andrzeja Potockiego o zaprowadzenie takiego podziału wakacyj w szkołach ludowych, aby dzieci szkolne w czasach pilnych robót polnych były wolne od uczęszczania do szkoły.

Przemawia p. Andrzej Potocki, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi przekazanie tego wniosku komisji szkolnej.

Izba bez rozprawy uchwala ten wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła Wójcika o oznaczenie w drodze ustawy *maximum* obszaru ziemi, jaki jednostce posiadać wolno.

P. Wójcik motywuje swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi przekazanie tego wniosku komisji dla reformy agrarnej.

Izba bez rozprawy odrzuca wniosek powyższy, za którym głosowało 27 posłów.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła Średniawskiego w sprawie budowy kolei wąskotorowej ze Swoszowic przez Myślenice do Lubnia względnie Mszany dolnej.

Przemawia p. Średniawski, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi odesłanie tego wniosku do komisji kolejowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła Nowakowskiego o udzielenie zapomogi w kwocie 1000 koron dla pogorzalców gminy Torki.

Przemawia p. Nowakowski, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi odesłanie tegoż wniosku do komisji budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła Skałkowskiego o uznanie drobiazgowej sprzedaży słodzonych napojów spirytusowych, w naczyniach zamkniętych, zawierających 5 litrów lub mniejszą ilość, jako przemysł koncesyonowany.

Marszałek oświadcza, iż na życzenie wnioskodawcy odracza ten punkt, a umieścić go na porządku dziennym następnego posiedzenia.

Następuje:

Sprawozdanie komisji drogowej o przedłożeniu Wydziału krajowego w przedmiocie stopniowej przemiany drewnianych mostów i przepustów na drogach, na mosty i przepusty stałe.

Sprawozdawca p. Stanisław Jędrzejowicz, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

a) Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie stopniowej przemiany drewnianych mostów i przepustów na drogach autonomicznych na mosty i przepusty stałe, przyjmuje Sejm do wiadomości.

b) Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by w tej sprawie poczynił, gdzie należy, odpowiednie kroki celem ułatwienia i przy-

spieszenia tej, w całym kraju tak pożądanej akcji komunikacyjnej.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwala bez rozprawy powyższy wniosek komisji, głosując nad każdym tegoż punktem oddzielnie.

Następuje:

Sprawozdanie Komisji solnej o czynnościach Wydziału krajowego w zakresie sprzedaży soli.

Sprawozdawca p. Merunowicz, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek Komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sprawozdanie Wydziału krajowego o sprzedaży soli w zarządzie kraju przyjmuje się do wiadomości.

2. Z nadwyżki dochodów ma być utworzony fundusz rezerwowy i fundusz emerytalny — ten ostatni celem zabezpieczenia emerytury, względnie pensji wdowich i sierocińskich dla urzędników krajowego Zarządu sprzedaży soli.

3. Z każdorocznej nadwyżki wpływać ma połowa do funduszu rezerwowego, połowa zaś do funduszu emerytalnego aż do tego czasu, w którym ten ostatni fundusz osiągnie kwoty 150.000 zł. czyli 300.000 kor.

4. Z odsetek funduszu emerytalnego i z dochodów z wkładek będą wypłacane emerytury względnie pensje wdowie i sierocińskie. Ewentualnie chwilowy niedobór pokryją odsetki funduszu rezerwowego z obowiązkiem funduszu emerytalnego do zwrotu zaliczki w miarę wzrostu jego dochodów.

5. Do korzystania z funduszu emerytalnego przy zastosowaniu w całej rozciągłości przepisów statutu emerytalnego, ustanowionego uchwałą sejmową z dnia 15. lutego 1898, będą mieć prawo zamianowa-

ni przez Wydział krajowy urzędnicy i słu-
dzy krajowego Zarządu sprzedaży soli,
z tem jednakże zastrzeżeniem, że z tytułu
tej uchwały urzędnicy ci i słu-dzy nie mogą
sobie rościć żadnej pretensyi do zaopatrzenia
z funduszu krajowego, lecz jedynie z od-
setek funduszu emerytalnego solnego i to
w tej wysokości, do jakiej on w danym
czasie wzrośnie.

W razie, gdyby na przypadek rozwią-
zania biura solnego odsetki funduszu eme-
rytalnego i rezerwowego solnego nie wy-
starczyły na wypłatę emerytur i płac wdo-
wich w pełnej kwocie, mają być te eme-
rytury i płace w odpowiedniej stosunkowej
kwocie zmniejszone. Odnosi się to także
do emerytur i płac przed czasem takiej
redukcji już wymierzonych.

6. Sejm upoważnia Wydział krajowy
do uwzględnienia przekroczonego wieku
przy obsadzaniu posad nowego etatu, jeżeli
chodzić będzie o nominację funkcyona-
ryuszów przy krajowym Zarządzie sprze-
daży soli już zajętych, którym liczyć się
będą lata służby od pierwszej chwili przy-
jęcia ich do służby przy sprzedaży soli.
Dodatki pięcioletnie policzane będą dopiero
od czasu zamianowania na posadę etatową.
Przy ewentualnej nominacji z poza grona
funkcyonaryuszów zajętych już obecnie
przy Zarządzie sprzedaży soli, mają być
zastosowane co do wieku i kwalifikacji
analogiczne przepisy dla urzędników kra-

jowych, przyczem przy ocenianiu kwalifi-
kacyi w pierwszym rzędzie ma być uw-
zględnione ukończenie szkoły handlowej.

7. Urzędnicy krajowego Zarządu sprze-
daży soli są obowiązani w myśl przepisów
statutu emerytalnego z dnia 15. lutego
1898 do opłacania bieżącej wkładki rocznej
wynoszącej 3% od płacy w czynnej służbie
do wymiaru emerytury policzalnej i jedno-
razowej wkładki w wysokości 1/3 części
rocznej płacy od każdego podwyższenia
tejże.

Nowo przyjęci urzędnicy z poza grona
obecnych funkcyonaryuszów solnych, któ-
rym w myśl punktu 6 go liczyć się będą
lata służby od chwili przyjęcia ich do słu-
żby przy sprzedaży soli, obowiązani są pła-
cić wkładkę jednorazową także od pier-
wszej przyznanej im płacy.

8. Fundusz emerytalny jest własnością
funduszu solnego — wskutek czego po
spełnieniu swoich zobowiązań wobec urzę-
dników krajowego Zarządu sprzedaży soli,
którym przyznane będzie prawo korzysta-
nia z niego, lub po zwolnieniu go w jaki-
kolwiek sposób od tych zobowiązań, ma
być wcielony do krajowego funduszu sol-
nego rezerwowego.

9. Etat urzędników i służ krajowego
Zarządu sprzedaży soli Sejm ustanawia,
jak następuje: •

B i u r o c e n t r a l n e .

Kierownik biura	z płacą 4.800 k. dodatkiem aktywalnym 840 k. razem 5.640 k.					
Adjunkt koncepcyjowy	2.800	„	„	600	„	3.400 „
Kontrolor	2.800	„	„	400	„	3.200 „
Adjunkt rachunkowy	2.800	„	„	480	„	3.280 „
Dwóch oficjałów	2.200	„	„	360	„	2.560 „
Dwóch asystentów	1.600	„	„	200	„	1.800 „
Dwóch praktykantów	1.200	„	„	200	„	1.400 „
Aplikant	1.000	„	„	—	„	1.000 „
Woźny	1.000	„	„	100	„	1.100 „

Suma wydatków na biuro centralne 29.140 koron.

Biura spedycyi soli przy salinach.

(Pełnomocnicy do poboru soli)

Dwóch pełnomocników z płacą	2.400 k.	dodatkiem aktywalnym	480 k.	razem	2.880 k.
Sześciu pełnomocników	2.000 „	„	400 „	„	2.400 „
Dwóch pełnomocników	1.600 „	„	320 „	„	1.920 „

Ogółem 10 pełnomocników z sumą płac 24.000 koron.

10. Sejm upoważnia Wydział krajowy do przyznania tym funkcyonaryuszom krajowego Zarządu sprzedaży soli, którzy przy reorganizacyi biur, objętej powyższym etatem, mieliby otrzymać niższą płacę, niż obecnie pobierają — osobistych dodatków do wysokości ich płac dotychczasowych.

11. Sejm upoważnia Wydział krajowy, ażeby według uznania swojego odznaczającym się w służbie i obciążonym większą odpowiedzialnością funkcyonaryuszom przyznawał oprócz płacy etatowej stałe remuneracye z dochodów ze sprzedaży soli.

12. Sejm obstaje przy żądaniu, aby układ z c. k. Rządem względem sprzedaży soli pod zarządem Wydziału krajowego był ustalony — i poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby w tym kierunku wznowił rokowania z c. k. Rządem.

13. Sejm ponawia żądanie, ażeby istniejące na kolejach państwowych magazyny soli oddane zostały Wydziałowi krajowemu.

14. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby wdrożył rokowania z królewskim Rządem węgierskim o znizzenie fiskalnych cen soli przede wszystkim zaś cen soli dla bydła.

15. Wzywa się c. k. Rząd, by gospodarzom wiejskim, posiadającym bydło, wolno było pobierać surowicę nie tylko tym, którzy zamieszkują takie gminy, gdzie w miejscu znajduje się surowica, ale i tym, którzy sąsiednie gminy zamieszkują w oddaleniu do 15 kilometrów drogi, celem poprawienia paszy, a tem samem podniesienia chowu bydła.

16. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby bezzwłocznie przystąpił do odbudowania spalonej saliny w Dolinie.

Przemawia p. Barwiński.

Przemawia p. Winniczuk i wnosi następującą rezolucję.

Wzywa się Wysoki c. k. Rząd, by gospodarzom wiejskim posiadającym bydło, wolno było pobierać surowicę nie tylko tym gospodarzom, którzy zamieszkują gminy, w których surowica się znajduje, ale i tym, którzy sąsiednie gminy zamieszkują w oddaleniu 20 kilometrów drogi, celem poprawienia paszy, dla podniesienia chowu bydła.

Izba popiera rezolucję p. Winniczuka.

Przemawia p. Binder i wnosi następującą rezolucję:

Wzywa się Wydział krajowy, aby przeprowadził studia co do założenia młyna na mielenie soli kamiennej, a skoro takowe doprowadzą do rezultatów wykazujących zysk na takim przedsiębiorstwie — przystąpił do założenia takiego młyna w Wieliczce — zysk zaś osiągnięty na tym dziale użył do obniżenia cen na sól spożywczą.

Izba popiera rezolucję p. Bindera.

Przemawia p. Stojalowski.

Przemawia p. Wachnianin.

Przemawia p. Kramarczyk, i wnosi następującą rezolucję:

Wzywa się c. k. Rząd, by gospodarzom wiejskim posiadającym bydło wolno było pobierać surowicę, nie tylko tym, którzy zamieszkują takie gminy, gdzie w miejscu znajduje się surowica ale i tym, którzy sąsiednie gminy zamieszkują bez względu na swoje oddalenie, celem poprawienia pa-

szy a tem samem podniesienia chowu bydła.

Izba popiera rezolucję p. Kramarczyka.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

1) Sprawozdanie Wydziału krajowego o sprzedaży soli w zarządzie kraju przyjmuje się do wiadomości.

Izba bez rozprawy uchwala punkt 1. wniosku komisji.

Sprawozdawca czyta:

2) Z nadwyżki dochodów ma być utworzony fundusz rezerwowy i fundusz emerytalny — ten ostatni celem zabezpieczenia emerytur, względnie pensji wdowich i sierocińskich dla urzędników krajowego Zarządu sprzedaży soli.

Izba bez rozprawy uchwala punkt 2. wniosku komisji.

Sprawozdawca czyta:

3. Z każdorocznej nadwyżki wpływać ma połowa do funduszu rezerwowego, połowa zaś do funduszu emerytalnego aż do tego czasu, w którym ten ostatni fundusz osiągnie kwotę 150.000 zł. czyli 300000 koron.

Izba bez rozprawy uchwala punkt 3. wniosku komisji.

Sprawozdawca czyta:

4. Z odsetek funduszu emerytalnego i z dochodu z wkładek będą wypłacane emerytury względnie pensje wdowie i sierocińskie. Ewentualny chwilowy niedobór pokryją odsetki funduszu rezerwowego z obowiązkiem funduszu emerytalnego do zwrotu zaliczki w miarę wzrostu jego dochodów.

Izba bez rozprawy uchwala punkt 4. wniosku komisji.

Sprawozdawca czyta:

5. Do korzystania z funduszu emerytalnego przy zastosowaniu w całej rozciągłości przepisów statutu emerytalnego, ustanowionego uchwałą sejmową z dnia 15. lutego 1898 będą mieć prawo zamianowani przez Wydział krajowy urzędnicy i słudzy krajowego Zarządu sprzedaży soli; z tem jednakże zastrzeżeniem, że z tytułu tej uchwały urzędnicy ci i słudzy nie mogą sobie rościć żadnej pretensji do zaopatrzenia z funduszu krajowego, lecz jedynie z odsetek funduszu emerytalnego solnego i to w tej wysokości, do jakiej on w danym czasie wzrośnie.

W razie, gdyby na przypadek rozwiązania biura solnego odsetki funduszu emerytalnego i rezerwowego solnego nie wystarczyły na wypłatę emerytur i płac wdowich w pełnej kwocie, mają być te emerytury i płace w odpowiedniej stosunkowej kwocie zmniejszone. Odnosi się to także do emerytur i płac przed czasem takiej redukcji już wymierzonych.

Przemawia p. Stojalowski i wnosi, by w II. części pierwszego ustępu powyższego wniosku komisji opuścić słowa od słów „z tem jednakże“ do słowa „wzrośnie“.

Izba popiera wniosek p. Stojalowskiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala I. część pierwszego ustępu wniosku komisji, do słowa „soli“ następnie w oddzielnem głosowaniu uchwala resztę pierwszego ustępu wniosku komisji od słowa „z tem“ do słowa „wzrośnie“, wreszcie w osobnem głosowaniu uchwala drugi ustęp wniosku komisji.

Sprawozdawca czyta:

6. Sejm upoważnia Wydział krajowy do uwzględnienia przekroczonego wieku przy obsadzaniu posad nowego etatu, jeżeli chodzić będzie o nominację funkcyj-

naryuszów przy krajowym Zarządzie sprzedaży soli już zajętych, którym liczyć się będą lata służby od pierwszej chwili przyjęcia ich do służby przy sprzedaży soli. Dodatki pięcioletnie policzane będą dopiero od czasu zamianowania na posadę etatową. Przy ewentualnej nominacji z poza grona funkcyjaryuszów zajętych już obecnie przy Zarządzie sprzedaży soli, mają być zastosowane co do wieku i kwalifikacji analogiczne przepisy dla urzędników krajowych, przyczem przy ocenianiu kwalifikacji w pierwszym rzędzie ma być uwzględnione ukończenie szkoły handlowej.

Izba bez rozprawy uchwala punkt 6 wniosku komisji:

Sprawozdawca czyta:

7. Urzędnicy krajowego Zarządu sprzedaży soli są obowiązani w myśl przepisów statutu emerytalnego z dnia 15. lutego 1898 do opłacania bieżącej wkładki rocznej wynoszącej 3% od płacy w czynnej służbie do wymiaru emerytury policzalnej i jednorazowej wkładki w wysokości $\frac{1}{3}$ części rocznej płacy od każdego podwyższenia tejże.

Nowo przyjęci urzędnicy z poza grona obecnych funkcyjaryuszów solnych, którym w myśl punktu 6 go liczyć się będą lata służby od chwili przyjęcia ich do służby przy sprzedaży soli, obowiązani są płacić wkładkę jednorazową także od pierwszej przyznanej im płacy.

Izba bez rozprawy uchwala punkt 7 wniosku komisji.

Sprawozdawca czyta:

8. Fundusz emerytalny jest własnością funduszu solnego — wskutek czego po spełnieniu swoich zobowiązań wobec urzędników krajowego Zarządu sprzedaży soli, którym przyznane będzie prawo korzystania z niego, lub po zwolnieniu go w jakikolwiek sposób od tych zobowiązań, ma być wcielony do krajowego funduszu solnego rezerwowego.

Izba bez rozprawy uchwala punkt 8 wniosku komisji.

Sprawozdawca czyta:

9. Etat urzędników i służ krajowego Zarządu sprzedaży soli Sejm ustanawia, jak następuje:

B i u r o c e n t r a l n e .

Kierownik biura	z płacą 4 800 k. dodatkiem aktywalnym 840 k. razem 5.640 k.				
Adjunkt konceptowy	2.800	"	"	600	" " 3.400 "
Kontrolor	2.800	"	"	400	" " 3.200 "
Adjunkt rachunkowy	2.800	"	"	480	" " 3.280 "
Dwóch oficyałów	2.200	"	"	360	" " 2.560 "
Dwóch asystentów	1.600	"	"	200	" " 1.800 "
Dwóch praktykantów	1.200	"	"	200	" " 1.400 "
Aplikant	1.000	"	"	=	" " 1.000 "
Woźny	1.000	"	"	100	" " 1.100 "

Suma wydatków na biuro centralne 29.140 koron.

Biuro spedycji soli przy salinach.

(Pełnomocnicy do poboru soli)

Dwóch pełnomocników	z płacą 2.400 k. dodatkiem aktywalnym 480 k. razem 2.880 k.				
Sześciu pełnomocników	2.000	"	"	400	" " 2.400 "
Dwóch pełnomocników	1.600	"	"	320	" " 1.920 "

Ogółem 10 pełnomocników z sumą płac 24.000 koron.

Izba bez rozprawy uchwala punkt 9 wniosku komisji.

Sprawozdawca czyta:

10. Sejm upoważnia Wydział krajowy do przyznania tym funkcyonaryuszom krajowego Zarządu sprzedaży soli, którzy przy reorganizacji biura, objętej powyższym etatem mieliby otrzymać niższą płacę, niż obecnie pobierają — osobistych dodatków do wysokości ich płac dotychczasowych.

Przemawia p. Stojałowski.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Marszałek konstatuje, że nie ma formalnego wniosku, odmiennego od punktu 10 wniosku komisji.

Izba uchwala punkt 10 wniosku komisji.

Sprawozdawca czyta:

11. Sejm upoważnia Wydział krajowy, ażeby według uznania swojego odznaczającym się w służbie i obarczonym większą odpowiedzialnością funkcyonaryuszom przyznawał oprócz płacy etatowej stałe remuneracye z dochodów ze sprzedaży soli.

Izba bez rozprawy uchwala punkt 11 wniosku komisji.

Sprawozdawca czyta:

12. Sejm obcuje przy żądaniu, aby układ z c. k. Rządem względem sprzedaży soli pod zarządem Wydziału krajowego był ustalony — i poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby w tym kierunku wznowił rokowania z c. k. Rządem.

Przemawia p. Stojałowski i wnosi poprawkę, by po słowie „Sejm“ dodać słowa „wychodząc z zasady, że sól jest własnością kraju“.

Izba nie popiera poprawki p. Stojałowskiego.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwala punkt 12 wniosku komisji.

Sprawozdawca czyta:

13. Sejm ponawia żądanie, ażeby istniejące na kolejach państwowych magazyny soli oddane zostały Wydziałowi krajowemu.

Izba bez rozprawy uchwala punkt 13 wniosku komisji.

Sprawozdawca czyta:

14. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby wdrożył rokowania z królewskim Rządem węgierskim o знижение fiskalnych cen soli przedewszystkiem zaś cen soli dla bydła.

Przemawia p. Wójcik i wnosi, by po słowie „soli“ dodać słowo „kuchennej“, następnie opuścić słowa „przedewszystkiem zaś“, a zamiast tych słów dodać literę „i“.

Izba popiera wniosek p. Wójcika.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala ustęp pierwszy 14 punktu wniosku komisji od słowa „Sejm“ do słowa „soli“, a w oddzielnem głosowaniu odrzuca dodatek p. Wójcika „kuchennej“.

P. Wójcik cofa resztę swego wniosku wobec powyższej uchwały.

Izba uchwala resztę punktu 14 wniosku komisji od słowa „przedewszystkiem“ do słowa „bydła“.

Sprawozdawca czyta:

15. Wzywa się c. k. Rząd, by gospodarzom wiejskim, posiadającym bydło, wolno było pobierać surowicę nie tylko tym, którzy zamieszkują takie gminy, gdzie w miejscu znajduje się surowica, ale i tym, którzy sąsiednie gminy zamieszkują w oddaleniu do 15 kilometrów drogi, celem poprawienia paszy, a tem samem podniesienia chowu bydła.

Marszałek oznajmia, że do tego punktu postawioną jest rezolucya p. Kramarczyka, którą odczytuje.

P. Wójcik zrzeka się głosu.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała rezolucję p. Kramarczyka, wobec czego odpada wniosek p. Winniczuka i punkt 15 w stylizacyi komisyi.

Sprawozdawca czyta:

16. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby bezwłocznie przystąpił do odbudowania spalonej saliny w Dolinie.

Izba bez rozprawy uchwała punkt 16. wniosku komisyi.

Marszałek otwiera rozprawę nad rezolucją p. Bindera.

Przemawia p. Binder.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała rezolucję p. Bindera.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacyi, oświadczając, że z powodu spóźnionej pory ma zamiar zamknąć posiedzenie.

Sekretarz p. Niezabitowski Stanisław, odczytuje następujące wnioski:

W n i o s e k.

Zważywszy, że siła podatkowa kraju nie wzrasta w stosunku do wydatków, wskutek tego może już w tej sesyi Sejmowej, Komisya budżetowa przyjdzie z wnioskiem podniesienia dodatków do podatków na rzecz kraju i tak już nadmiernie wyśrubowanych.

Zważywszy, że kwiat naszego społeczeństwa, urzędnicy państwowi i inni wszelkich kategorii, którym się powodzi o wiele lepiej niż rolnikom i rzemieślnikom i którzy w całej pełni korzystają z samorządu tak gminnego jak powiatowego i krajowego, a nie płacą żadnego podatku na rzecz gminy, powiatu i kraju.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby przedłożył projekt ustawy podatkowej dla opodatkowania na rzecz kraju, powiatu i gmin, ludzi pobierających stałe pensye służbowe, kapitalistów i innych, którzy dotąd takich podatków nie płacą a mają dochodu rocznego ponad 300 zł.

2. Podatek ten winien być progresywny na wzór podatku osobisto-dochodowego.

3. Projekt rzeczony ma być jeszcze na tej sesyi Sejmowej przedłożony Sejmowi.

We Lwowie dnia 4. kwietnia 1900.

Wnioskodawca:
A. Średniawski.

Wójcik, Milan, Styła, Data, Krempa, Kramarczyk, Nowakowski, Bernadzikowski, Bojko, Winniczuk, Ostapczuk, Warzecha, Szwed, Potoczek.

W n i o s e k.

Zważywszy, iż chociaż §. 179 ust. z 25. października 1896 L. 220 Dz. p. p. mówi ogólnie o mianowaniu czynnych urzędników na członków komisyi szacunkowej dla bezpośrednich podatków osobistych, to jednak c. k. Rząd mianuje przeważnie skarbowych urzędników, co wywołuje słusznie kolizję obowiązków;

zważywszy, iż wybory drugiej połowy tych członków w myśl §. 183 tej ustawy pod kierownictwem Władzy politycznej I. instancyi odbywać się mające, przeprowadzają nie urzędnicy polityczni, lecz c. k. inspektorowie podatkowi, którzy w wielu wypadkach mieszają się i dopuszczają żywej agitacyi celem dokonania wyboru przeważnie urzędników skarbowych, podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Wzywa się c. k. Rząd, aby dla uniknięcia kolizyi obowiązków nie mianował

w myśl §. 179 ustawy z 25. października 1896 L. 220 Dz. p. p. w skład komisji szacunkowych dla podatków osobistych czynnych urzędników skarbowych.

II. Wzywa się c. k. Rząd, aby surowo zabronił organom skarbowym agitowania i wogóle mieszanja się do wyboru rzeczonych komisji i aby takowe w myśl §. 183 tej ustawy przeprowadził nie c. k. urzędnik skarbowy, lecz c. k. urzędnik polityczny właściwego Starostwa przy pomocy komisji wyborczej z 4 członków kontrybuentów złożonej:

III. Wzywa się c. k. Rząd, aby w drodze rozporządzenia zarządził lub w drodze uzupełnienia §. 179 do 181 powołanej ustawy odnośny projekt ustawy Radzie państwa przedłożył, aby urzędnicy skarbowi nie byli wybieralni, i nie mogli być członkami podatkowych komisji szacunkowych, lecz byli tylko fachowymi organami czyli referentami z głosem doradczym przydanymi do odnośnych komisji szacunkowych.

We Lwowie dnia 4. kwietnia 1900.

Wnioskodawca :
Górka.

Żardecki, Warzecha, Data, Merunowicz, Wojciech Dzieduszycki, Stadnicki, Gniewosz, Cieński, Onyszkiewicz, Skałkowski, Starzyński, Stecki, Klemens Dzieduszycki, Gnoiński, Rayski, Jabłoński, Wiśniewski, Karol Dzieduszycki, Emil Michałowski, Bednarski, Kostheim, Stanisław Niezabitowski, Gołuchowski, Weigel, Jakliński, Romanowicz, Kramarczyk, Potoczek.

Sekretarz p. Urbański czyta:

W n i o s e k.

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujące dwie ustawy:

I. U s t a w a.

z dnia obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o wcieleniu obszarów dworskich do gmin.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam co następuje:

Art. I.

Ustawa o obszarach dworskich z dnia 12. sierpnia 1866 Dz. u. kr. Nr. 20, tudzież ustawa z dnia 21. marca 1888 Dz. ust. kr. Nr. 41 przestają obowiązywać.

Art. II.

Obszary dworskie zostają wcielone do tych gmin, z którymi tworzą jedną gminę. W razie wątpliwości, do której gminy obszar dworski ma być wcielony, rozstrzyga po wysłuchaniu posiadacza obszaru dworskiego i naczelników interesowanych gmin ich polityczna władza w porozumieniu z Wydziałem powiatowym.

Przeciw takiemu orzeczeniu służy stronom interesowanym prawo wniesienia rekursu w terminie 14-dniowym do c. k. Namiestnictwa, które w porozumieniu z Wydziałem krajowym ostatecznie rozstrzyga.

Art. III.

Posiadacze obszarów dworskich w myśl niniejszej ustawy do gmin wcielonych stają się członkami gminy. Mają oni udział we wszystkich prawach i korzyściach, jako też w obowiązkach i ciężarach gminy w tym samym stosunku i w ten sam sposób, jak wszyscy inni członkowie gminy, nie nabywając jednak prawa użytkowania z dobra gminnego.

Art. IV.

Postanowienia §. 16. ustawy gminnej z dnia 12. sierpnia 1866 (Dz. ust. kr. Nr. 19) o radnych bez wyboru, odnosi się także do posiadaczy obszarów dworskich, w myśl niniejszej ustawy do gminy wcielonych.

Art. V.

§. 5. ustawy gminnej z dnia 12. sierpnia 1866 Dz. ust. kr. Nr. 19 w dzisiej-

szem swem brzmieniu przestaje obowiązywać i ma opiewać, jak następuje:

§. 5. Każda nieruchomości musi należeć do związku pewnej gminy. Wyjęte są rezydencje, zamki i inne budynki z przynależnymi ogrodami i parkami, przeznaczone na mieszkania lub tylko na czasowy pobyt Cesarza i Najwyższego dworu.

Art. VI.

§. 40 lit. d) ustawy gminnej z dnia 12. sierpnia 1866 Dz. u. kr. Nr. 19 w dzisiejszem swem brzmieniu przestaje obowiązywać i ma opiewać, jak następuje:

lit. d) Uchwalenie w sprawach odnoszących się do umów z innymi gminami co do stosunków, wskazanych w §§. 2, 3, 4, 95, 96, 97 tej ustawy.

Art. VII.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1. stycznia 1901.

Art. VIII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

II. U s t a w a

z dnia obowiązująca w Królestwie Galicji i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o zmianie §§. 95, 96, i 97, ustawy gminnej z dnia 12. sierpnia 1866. Dz. u. kr. Nr. 19.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicji i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

Art I.

§§. 95, 96, i 97, ustawy gminnej z dnia 12. sierpnia 1866, Dz. ust. kr. Nr. 19. w dotychczasowem brzmieniu przestają obowiązywać, i mają brzmieć jak następuje:

§. 95. Gminom należącym do tego samego powiatu politycznego, wolno jest łączyć się z innymi gminami dla wspól-

nego zawiadywania wszystkimi, albo tylko niektórymi sprawami tak własnego (§. 27) jak i poruczonego (§. 28) zakresu działania. — Umowa co do sposobu wspólnego zawiadywania sprawami, potrzebuje zatwierdzenia politycznej władzy powiatowej, która tego zatwierdzenia udzieli w porozumieniu z Radą powiatową.

§. 96. Gminy nieposiadające środków do wypełnienia obowiązków wypływających czy to z własnego, czy poruczonego zakresu działania, mają być drogą ustawy krajowej połączone z innymi gminami tego samego politycznego powiatu w jedną gminę.

Członkowie gmin połączonych stają się członkami tej jednej gminy, a połączone gminy stają się częściami jednej gminy, przyczem nienaruszone zostają prywatne stosunki prawne, prawo własności i użytkowania tak, jak przysługiwało członkom złączonych gmin.

§. 97. Jeżeli gminy, które się z innymi gminami dla założenia lub utrzymania wspólnych zakładów w specjalnych celach ich zakresu działania porozumieć nie mogą, interesowane strony ustanawiają organa, potrzebne do zawiadywania temi zakładami i oznaczają zakres działania tych gmin.

Gdyby strony interesowane nie mogły się pogodzić w tej mierze, Wydział krajowy wyda stosowne rozporządzenie.

Wszelkie przepisy ustawy gminnej, odnoszące się do zakładów gminnych obowiązują także i co do tych wspólnych zakładów.

Lwów dnia 4. kwietnia 1900.

Wnioskodawca:
Potoczek

Rayski, Karol Dzieduszycki, Jabłoński, Górka, Jakliński, Merunowicz, Bednarski, Emil Michałowski, Słotwiński, Witosławski, Nowakowski, Niebyłowicz, Kramarczyk, Szwed, Krempa, Wójcik, Warzecha, Styła, Data, Bojko, Bernadzikowski, Winniczuk,

Klemensiewicz, Żardecki, Średniawski, Romanowicz, Rotter, Milan, Olpiński, Dworski, Soleski, Małachowski,* Weigel, Wiśniewski, Hamorak.

Interpelacya.

Do Jaśnie Wielmożnego c. k. Komisarza rządowego.

Naczelną c. k. komenda wojskowa we Lwowie — wobec protestów uzasadnionych ze strony rolników, nie odnowiła na dalszy czas kontraktu do niedawna obowiązującego, z poddanym węgierskim w sprawie dostawy mięsa dla garnizonu lwowskiego.

Nadal ma każdy pułk z osobną swe potrzeby odnośnie zaopatrywać. Jako jedynie właściwy i uprawniony reprezentant, interesu producentów zdolny zarazem w sposób najlepszy najtańszy uczynić zadość potrzebie odnośnej wojskowości, wystąpił z ofertą „Związek ogólny hodowców i handlarzy bydła we Lwowie“. Ponieważ dotąd żaden z pułków lwowskich nie uwzględnił oferty Związku i widoczną jest u wojskowości tendencya pomijania producentów, mimo wzorowej organizacji tychże a używania pośredników do zaspokojenia potrzeby mięsa — zapytują podpisani:

1. Co w tej mierze wiadomem jest Wysokiemu c. k. Rządowi.

2. Czy Wysoki c. k. Rząd nie byłby skłonny użyć swej interwencji w celu wprowadzenia w życie w sprawie w mo-owie będącej obustronnie korzystnego i pożądanego stosunku bezpośredniego między wojskowością a producentami z wykluczeniem pośredników?

Lwów dnia 2. kwietnia 1900.

Interpelant:

Krzysztofowicz.

Brunicki, Brykczyński, M. Torosiewicz, Bielański, Rayski, Gnoiński, Sękowski,

Lubomirski, Teodorowicz, Stecki, Krainiński, Pilat, Skałkowski, Rozwadowski, Schnell.

P. Barwiński, w zastępstwie sekretarza p. Karatnickiego odczytuje następujący wniosek:

Wniosek.

Według §. 27. ustawy gminnej z dnia 12. sierpnia 1866 należy policyjny nadzór nad moralnością publiczną w gminie do własnego zakresu działania gminy.

Zdawało by się według tego przepisu ustawy, że radzie gminnej przysługuje prawo zakazu rozpajania ludności wiejskiej na chrzcinach i weselach, ciągnących się często całymi tygodniami i że tak samo przysługuje radzie gminnej prawo zamykania szynkowni o godzinie oznaczonej.

Tymczasem z powodu braku specjalnego przepisu ustawowego pod tym względem, rozstrzygnął Trybunał administracyjny w kilku wypadkach, że zamykanie szynkowni o oznaczonej godzinie nie należy do zakresu działania gminy, a Starostwa galicyjskie na podstawie §. 105 ust. gminnej zasystowują z reguły uchwały rad gminnych, które rady gminne starają się zmniejszyć liczbę dni, przez które ciągnęły się po wsiach wesela, chrzciny i inne uroczystości rodzinne.

Jak takie zawieszanie wspomnianych uchwał rad gminnych przez c. k. władzę publiczną wpływało na moralność publiczną, jak tryumfowali propinatorowie i pijacy, a upadali na duchu najuczciwsi ludzie w gminie, tego dowodzić nie potrzeba.

W obec takiego stanu rzeczy, wnoszą podpisani:

Wysoki Sejm raczy dodatkowo do §. 32. uchwalić następujący przepis prawny:

„Radzie gminnej przysługuje prawo ograniczenia czasu, przez który trwać mają zabawy z powodu chrzcin, wesel i innych uroczystości rodzinnych“.

„Radzie gminnej przysługuje również prawo uchwalania godziny, o której szynkownie mają być zamykane.

Lwów dnia 4. kwietnia 1900.

Wnioskodawca:
Okuniewski.

Nowakowski, Hamorak, Sawczak, Nieby-
łowicz, Winniczuk, Krempa, Bojko, Styła,
Wachnianin, Potoczek, Żardecki, Warze-
cha, Stojalowski, Średniawski.

Marszałek oznajmia, że pierwsze czy-
tanie powyższych wniosków umieści na po-
rządku dziennym najbliższego posiedzenia,
interpelację zaś odstąpi p. Komisarzowi
rządowemu, następnie zamyka posiedzenie
naznaczając następne na dzień 6. kwietnia
1900 godzina 10 rano i odczytuje porządek
dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 3 minut 51
po południu.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze:

Andrzej Potocki

Stanisław Niezabitowski